

Białobrzegi 09.02.2023 roku

Burmistrz
Miasta i Gminy Białobrzegi
pl. Zygmunta Starego 9
26-800 Białobrzegi

Działając jako przedstawiciel Stowarzyszenia Inicjatywa Białobrzegi (dalej: „Stowarzyszenie”), w odpowiedzi na pismo z dnia 31 stycznia 2023 r. stanowiące wezwanie do zaprzestania naruszeń, ustosunkowując się zarówno do argumentacji prawnej, jak i faktycznej przedstawionej w przedmiotowym piśmie, wskazuję, co następuje:

1. W pierwszej kolejności zaprzeczam wszelkim zarzutom przywołanym w przedmiotowym piśmie, zaprzeczam również, że działania Stowarzyszenia, czy jej członków i przedstawicieli (dalej: „Stowarzyszenie”) naruszały jakiegokolwiek normy powszechnie obowiązującego prawa, zwłaszcza w oparciu o przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. 1994 Nr 24, poz. 83 z późn. zm.).
2. Podkreślenia wymaga przede wszystkim fakt, iż argumentacja wskazana w piśmie z dnia 31 stycznia 2023 r. odnosząca się do norm prawnych i ochrony, jaką zapewnia ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych w żadnym wypadku nie odnosi się do symboli urzędowych, takie jak godła, herby, co znajduje potwierdzenie w ugruntowanym w tym obszarze orzecznictwie oraz doktrynie.
3. Zgodnie z literalnym brzmieniem art. 4 przywołanej ustawy „nie stanowią przedmiotu prawa autorskiego:
  - 1) akty normatywne lub ich urzędowe projekty;
  - 2) urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole;
  - 3) opublikowane opisy patentowe lub ochronne;
  - 4) proste informacje prasowe.”
4. Ustawodawca konstruując przepisy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w treści art. 4 pkt 2 wyłączył wprost spod ochrony prawnoautorskiej urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole.
5. Podkreślenia wymaga, iż wyłączenie pewnych kategorii wytworów spod takiej ochrony ma swoją długoletnią historię i obowiązywało już na gruncie poprzednich ustaw o prawie autorskim, a w obecnie obowiązującej ustawie treść tego przepisu pozostaje niezmienna od 1994 r. Dodatkowo, umocowanie dla krajowego uregulowania znajduje się w art. 2 konwencji berneńskiej (dyrektywy unijne nie odnoszą się do tej kwestii).
6. W doktrynie odnoszącej się do ustawy w obecnym jej brzmieniu jasno wskazuje się, że wyłączenie z zakresu ochrony m.in. materiałów, znaków i symboli urzędowych podyktowane jest interesem społecznym, mającym doniosłość większą niż jednostkowy interes twórcy (E. Ferenc-Szydełko (red.), Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz. Wyd. 4, Warszawa 2021).

7. Z kolei zakres wyłączenia znaków i symboli spod ochrony jest stosunkowo szeroki. **Nie korzystają z ochrony herby, godła, flagi oraz inne insygnia państwowe, jak również samorządowe.** Tak samo należy oceniać **oficjalne logotypy służące identyfikacji wizualnej miejscowości.** Wyłączenie zawarte w komentowanym przepisie obejmuje również znaki drogowe lub akcyzowe (tak J. Barta, R. Markiewicz, A. Matlak [w:] System..., t. 13, 2017, s. 81, E. Ferenc-Szydełko (red.), Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz. Wyd. 4, Warszawa 2021).
8. Biorąc pod uwagę powyższą argumentację, nie ma żadnej wątpliwości, iż zarzuty stawiane Stowarzyszeniu w piśmie z dnia 31 stycznia 2023 r., oparte o przepisy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych są zupełnie nietrafione i sprzeczne z przepisami przytoczonej ustawy. Nie ma bowiem żadnych podstaw, aby w tym zakresie powoływać się na przepisy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, symbole urzędowe, do jakich niewątpliwie należy herb Miasta i Gminy Białobrzegi, nie są objęte ochroną wynikającą z ustawy.
9. Skoro zatem herb Miasta i Gminy Białobrzegi nie jest objęty ochroną wynikającą ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, to twierdzenie, zgodnie z którym działanie Stowarzyszenia rzekomo wyczerpuje znamiona przestępstwa stypizowanego w jej treści jest całkowicie bezpodstawne i nie może być ścigane w oparciu o te właśnie przepisy.
10. Przede wszystkim jednak stwierdzić należy, iż działanie Stowarzyszenia nie naruszyło żadnych obowiązujących norm prawnych, głównie ze względu na fakt, iż Stowarzyszenie w żadnym wypadku nie posługuje się herbem ustanowionym na mocy uchwały Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 10 września 1991 r. nr XVIII/70/91.
11. W tym zakresie istotnym wydaje się fakt, iż definicja/opis herbu Miasta i Gminy Białobrzegi, która to znajduje się w treści uchwały o jego ustanowieniu szczegółowo opisuje wygląd herbu. Zgodnie bowiem z jej literalnym brzmieniem uchwalony wzór herbu przedstawia *"w błękitnym (niebieskim) polu tarczy herbowej wyobrażenie syreny, zwróconej na wprost, z długimi złocistymi (żółtymi) włosami i takiej też barwy koroną na głowie, z zielonym – spiralnie zwiniętym, ogonem, zakończonym potrójną płetwą, z lewą ręką (od strony patrzącego – prawą) zgiętą w łokciu i schowaną do tyłu, a prawą z przodu, z dłonią spoczywającą na (rybim) ogonie"*.
12. Przywołane powyżej **PEŁNE** brzmienie opisu herbu Miasta i Gminy Białobrzegi wydaje się całkowicie odbiegać od opisu przywołanego w treści pisma z dnia 31 stycznia 2023 r., co należy traktować **jako nadużycie prawa podmiotowego, któremu Stowarzyszenie stanowczo się sprzeciwia**. Logo używane przez Stowarzyszenie należy obiektywnie uznać za całkowicie inny znak graficzny, który w istotnie odbiega od wyglądu herbu przyjętego uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 10 września 1991 r. nr XVIII/70/91. Tym samym Stowarzyszenie, korzystając z opracowanego logo nie narusza żadnych norm prawa miejscowego, czy powszechnie obowiązującego. Z tego względu pismo z dnia 31 stycznia 2023 r. stanowiące wezwane do zaprzestania naruszeń należy traktować jako bezpodstawne.

13. Wyłącznie na marginesie wskazać należy, iż przywołana uchwała, **wbrew ustawowemu obowiązkowi ciążącemu na organach gminy**, nie jest udostępniona w formie elektronicznej ani w całości, ani w części w dzienniku urzędowym gminy, czy na jej stronie internetowej. Podkreślenia wymaga przy tym fakt, iż wójt (burmistrz, prezydent miasta) zobowiązany jest prowadzić w postaci elektronicznej zbiór aktów prawa miejscowego stanowiących przez gminę i udostępniać je do wglądu i do pobrania w formie dokumentu elektronicznego (art. 28 ust. 1 w zw. z art. Art. 26 ust 1 pkt 1 i 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych).
14. Biorąc pod uwagę powyższą całą argumentację, należy wskazać, że wszelkie zarzuty stawiane pod adresem Stowarzyszenia w piśmie z dnia 31 stycznia 2023 r. są chybione i nie znajdują oparcia ani w rzeczywistym stanie faktycznym, ani w obowiązujących przepisach prawa. Zachowanie Stowarzyszenia nie narusza żadnych norm prawnych, brak jest zatem racjonalnych podstaw do tego, aby zaprzestało ono wykorzystywać opracowane we własnym zakresie logo.

Z poważaniem,

